GENERALINIO ADVOKATO L. A. GEELHOED IŠVADA,

pateikta 2006 m. birželio 1 d. [1]

I — Įžanga

1. Šiuo pagal EB 230 straipsnį pateiktu ieškiniu Europos Parlamentas prašo panaikinti Reglamentą Nr. 1223/2004, [2] kuriuo Slovėnijai laikinai leista nukrypti ir netaikyti kai kurių Reglamento Nr. 1228/2003 [3] nuostatų. Ieškinys grindžiamas tuo, kad Reglamentas Nr. 1223/2004 buvo priimtas netinkamai remiantis 2003 m. balandžio 16 d. Stojimo akto [4] 57 straipsniu. Kartu su šiuo ieškiniu Europos Parlamentas pateikė panašų ieškinį prieš Tarybą dėl laikinai leidžiančios nukrypti nuostatos, suteiktos Estijai, remiantis ta pačia Stojimo akto nuostata [5]. Mano išvada pastarojoje byloje bus pateikta kartu su išvada šioje byloje.

2. II dalyje cituosiu tik atitinkamas procedūrines Stojimo akto nuostatas. Kitos, esminės, nuostatos, susijusios su pačia leidžiančia nukrypti nuostata, bus apibūdintos III dalyje, kurioje aiškinamos ginčo aplinkybės.

II — Atitinkamos nuostatos

3. Europos Parlamento ieškinys yra susijęs su tuo, kaip teisingai reikėtų aiškinti SA 57 straipsnį, kuriame yra nustatyta:

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 2004 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1223/2004, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, dėl tam tikrų nuostatų taikymo Slovėnijai datos (OL L 233, p. 3) (toliau – Reglamentas Nr. 1223/2004).

3 — 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1228/2003 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų (Tekstas svarbus EEE) (OL L 176, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 1228/2003).

4 — 2003 m. balandžio 16 d. Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, p. 33) (toliau – Stojimo aktas arba SA).

5 — Byla *Europos Parlamentas prieš Tarybą*, C-413/04, nagrinėjama Teisme.

„1. Kai iki stojimo priimtus institucijų aktus dėl stojimo reikia pritaikyti, o reikalingos adaptacijos nebuvo numatytos šiame Akte arba jo prieduose, šios adaptacijos daromos 2 dalyje nustatyta tvarka. Šios adaptacijos įsigalioja nuo įstojimo dienos.

2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma arba Komisija, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių institucijų priėmė ankstesnius aktus, šiuo tikslu parengia reikiamus tekstus".

4. Tam, kad SA 57 straipsnis būtų nagrinėjamas atsižvelgiant į jo tikrąjį kontekstą, būtina paminėti SA 55 straipsnį, kuriame nustatyta:

„Vienos iš naujųjų valstybių narių tinkamai pagrįstu prašymu, remdamasi Komisijos pasiūlymu, Taryba iki 2004 m. gegužės 1 d. gali vieningai imtis priemonių, nustatančių laikinus nukrypimus nuo institucijų aktų, priimtų nuo 2002 m. lapkričio 1 d. iki Stojimo sutarties pasirašymo dienos".

5. Taip pat reikėtų nurodyti informavimo ir konsultavimo procedūrą, išdėstytą Europos Sąjungos ir naujųjų valstybių narių pasikeistuose laiškuose, kurie pateikiami priede prie Stojimo sutarties Baigiamojo akto. Pagal šią procedūrą buvo susitarta, kad Europos institucijos tinkamai informuos stojančiąsias valstybes apie bet kurį pasiūlymą, komunikatą, rekomendaciją ar iniciatyvą, dėl kurių Europos Sąjungos institucijos ar įstaigos gali priimti sprendimus. Gavus pagrįstą stojančiosios valstybės prašymą, kuriame išdėstomi jos, kaip būsimosios Sąjungos narės, interesai, dėl tokio sprendimo gali būti rengiamos konsultacijos laikinajame komitete, kurį sudaro Sąjungos ir stojančiųjų valstybių atstovai. Jei po konsultacijų svarbūs klausimai lieka neatsakyti, stojančiosios valstybės prašymu jie gali būti keliami ministrų lygiu.

III — Ginčo esmė

6. Pagal, remiantis EB 95 straipsniu, 2003 m. birželio 26 d. priimto Reglamento Nr. 1228/2003 1 straipsnį šio reglamento tikslas – nustatyti sąžiningas tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisykles, kad būtų pagerinta konkurencija elektros energijos vidaus rinkoje ir atsižvelgta į nacionalinių ir regioninių rinkų savitumus. Sistema apima, be kita ko, suderintų principų, pagal kuriuos paskirstomas turimas nacionalinių perdavimo sistemų jungiamųjų linijų pajėgumas,

nustatymą. Reglamento 6 straipsnio 1 dalis, kurioje išdėstomi perkrovos valdymo bendrieji principai, suformuluota taip:

„Tinklo perkrovos problemos turi būti sprendžiamos nediskriminaciniais rinka paremtais sprendimais, teikiančiais efektyvius ekonominius signalus susijusiems rinkos dalyviams ir perdavimo sistemų operatoriams. Teikiama pirmenybė tinklo perkrovos problemų sprendimui nuo sandorių nepriklausančiais metodais, t. y. tokiais metodais, kai nereikia rinktis tarp atskirų rinkos dalyvių sutarčių".

Sąvoka „perkrova" apibrėžta reglamento 2 straipsnio 2 dalies c punkte. Tai „situacija, kai jungiamoji linija, jungianti nacionalinius perdavimo tinklus, negali priimti visų fizinių srautų, atsirandančių dėl rinkos dalyvių reikalaujamos tarptautinės prekybos, nes trūksta atitinkamų jungiamųjų linijų ir (arba) nacionalinių perdavimo sistemų pajėgumų". Išsamios Reglamento Nr. 1228/2003 6 straipsnio 1 dalies įgyvendinimo taisyklės yra nustatytos reglamento priede skyriaus „Gairių dėl tinklų sujungimo tarp nacionalinių sistemų turimų perdavimo pajėgumų valdymo ir paskirstymo" bendrųjų nuostatų 1–4 taisyklėse [6]. Reglamentas Nr. 1228/2003 taikomas nuo 2004 m. liepos 1 d. (reglamento 15 straipsnis).

7. Vykstant informavimo ir konsultavimo procedūrai sužinojusi apie Komisijos pasiūlymą, kuriuo remiantis vėliau buvo priimtas Reglamentas Nr. 1228/2003, 2003 m. birželio 23 d. laišku Slovėnijos Respublika pranešė Komisijai apie sunkumus įgyvendinant Reglamentą Nr. 1228/2003. Jos naudojama sistema perkrovai jungiamosiose linijose su Austrija ir Italija valdyti negali būti laikoma nediskriminacine arba rinka paremta sistema, kaip reikalaujama šiame reglamente. Pagal šią sistemą perkrovos atveju turimas pajėgumas nemokamai paskirstomas tiems, kurie jų prašo *pro-rata* pagrindu. Šį pajėgumą gali gauti Slovėnijos vartotojai (prie Austrijos sienos) ir Slovėnijos elektros ener-

6 — 1. Valstybių narių nustatyta perkrovos valdymo metodika turi spręsti trumpalaikės perkrovos klausimus remiantis rinkos veikimu ir ekonominiu efektyvumu, bei kartu teikti signalus ar paskatas dėl efektyvaus investavimo į tinklą ir gamybą tinkamose vietose. 2. (Perdavimo sistemų operatoriai (TSO)) arba, tam tikrais atvejais, valstybės narės parengia nediskriminacinius ir skaidrius standartus, kuriuose apibūdinama, kokiomis aplinkybėmis ir kurie perkrovos valdymo metodai bus taikomi. Tokie standartai kartu su saugumo standartais aprašomi viešai prieinamuose dokumentuose. 3. Rengiant specialias perkrovos valdymo metodikos taisykles turi būti numatyta kuo mažiau skirtingų įvairių tipų tarpvalstybinių sandorių – fizinių dvišalių susitarimų arba pasiūlymų užsienyje organizuotoms rinkoms – būdų. Ribotų perdavimo pajėgumo paskirstymo būdas turi būti skaidrus. Bet kokie sandorių traktavimo skirtumai turi būti neiškreipiantys ir netrukdyti susidaryti konkurencijai. 4. Kainos signalai, atsirandantys perkrovos valdymo sistemose, turi būti kryptingi.

gijos gamintojai (prie Italijos sienos), prašantys mažiausiai 1MW (t. y. *de facto* nepatenka smulkūs vartotojai, visų pirma, namų ūkiai).

8. Slovėnija nurodo, kad, kalbant apie jungiamąsias linijas su Austrija, skirstant *pro-rata* pajėgumas buvo paskirstytas dideliems, daug energijos naudojantiems pramoniniams vartotojams šalies šiaurėje, ypač aliuminio ir plieno gamintojams. Jeigu pajėgumas būtų skirstomas remiantis rinkos mechanizmais, padidėtų šių bendrovių produkcijos išlaidos ir taip per trumpą laiką jos taptų nekonkurencingos ir iškiltų pavojus šiuo metu įgyvendinamam paskutiniam šių bendrovių restruktūrizavimo proceso etapui. Kalbant apie jungiamąsias linijas su Italija, skirstymas *pro-rata* leidžia Slovėnijos elektros energijos gamintojams dalį savo produkcijos parduoti Italijos rinkoje ir iš to gauti naudos, nes elektros energijos kainos Italijoje yra didesnės. Jeigu pajėgumas būtų skirstomas rinkos kainomis, o ne nemokamai, papildomos išlaidos būtų artimos Italijos ir Slovėnijos rinkose esančiam kainų skirtumui. Vienas iš gamintojų, konkrečiai – didžiausias elektros energijos gamintojas Slovėnijoje – patiria didelių išlaidų dėl investicijų į aplinkos apsaugą, kurios yra būtinos, kad būtų įvykdyti EB *acquis* reikalavimai [7].

7 — Komisijos pasiūlymo aiškinamasis raštas, KOM(2004) 309 (galutinis), 2 punktas.

9. Todėl Slovėnija pagal SA 57 straipsnį paprašė Komisijos pereinamojo laikotarpio iki 2007 m. liepos 1 d. tam, kad visiškai įgyvendintų Reglamentą Nr. 1228/2003.

10. Reaguodama į šį prašymą, Komisija parengė pasiūlymą priimti EB 95 straipsniu pagrįstą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo buvo siekiama iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 1228/2003 ir suteikti Slovėnijai pereinamąjį laikotarpį iki 2007 m. liepos 1 d. taikant 6 straipsnio 1 dalį ir 1–4 taisykles, esančias reglamento priedo skyriuje „Bendrosios nuostatos“. Remiantis šiuo pasiūlymu buvo priimtas Tarybos reglamentas Nr. 1223/2004, pagrįstas ne EB 95 straipsniu, o SA 57 straipsniu. Reglamento Nr. 1223/2003 1 straipsnyje nustatyta, kad Reglamento Nr. 1228/2003 15 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Slovėnijos ir kaimyninių valstybių narių sujungimo tinklams 6 straipsnio 1 dalis bei priedo skyriaus, pavadinto „Bendrosios nuostatos“ 1–4 taisyklės taikomos nuo 2007 m. liepos 1 d. Ši pastraipa taikoma tik Slovėnijos perdavimo sistemos operatoriaus paskirtiems sujungimo tinklų pajėgumams ir tik tuo atveju, jeigu jie neviršija pusės visų turimų sujungimo tinklų pajėgumų.“

11. 2004 m. liepos 9 d. laišku, adresuotu Europos Parlamento pirmininkui, Tarybos generalinis sekretorius paaiškino, kad nuspręsta ginčijamą reglamentą grįsti SA 57 straipsniu atsižvelgiant į tai, kad Komisijos pasiūlymas ir Stojimo sutartis yra glaudžiai susiję, ir į būtinybę pritaikyti Reglamentą Nr. 1228/2003 laiku, t. y. iki 2004 m. liepos 1 d., nuo kurios šis reglamentas turi būti taikomas. SA 57 straipsnis nereikalauja Europos Parlamento dalyvavimo priimant sprendimus.

IV — Procesas ir šalių reikalavimai

12. 2004 m. rugsėjo 27 d. ieškinyje, pateiktame pagal EB 230 straipsnį, Europos Parlamentas Teisingumo Teismas prašo:

— panaikinti 2004 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1223/2004, iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, dėl tam tikrų nuostatų taikymo Slovėnijai datos,

— priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

13. Taryba prašo, kad Teisingumo Teismas atmestų ieškinį ir priteistų iš Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

14. 2004 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Komisijai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Europos Parlamento reikalavimus.

15. 2005 m. kovo 9 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Estijos Respublikai ir Lenkijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimus.

16. Per 2005 m. kovo 15 d. teismo posėdį Europos Parlamentas, Taryba, Komisija ir Estijos bei Lenkijos vyriausybės pateikė žodines pastabas. Šis posėdis vyko kartu su minėtos bylos C-413/04 posėdžiu.

V — Šalių argumentų santrauka

A — *Pirmasis panaikinimo pagrindas: netinkamas teisinis pagrindas*

1. Europos Parlamentas, palaikomas Komisijos

17. Europos Parlamentas teigia, pirma, kad SA 57 straipsnis nėra tinkamas teisinis

pagrindas priimti Reglamentą Nr. 1223/2004. Jo manymu, šis reglamentas turėjo būti priimtas pagal įprastą teisės aktų leidybos procedūrą, remiantis EB 95 straipsniu, kaip siūlė Komisija. Teisės aktų leidybos praktikoje yra įvairių pavyzdžių, kai laikinos leidžiančios nukrypti nuostatos naujosioms valstybėms narėms buvo suteiktos pagal šią nuostatą ir EB 15 straipsnį, siekiant, kad šiomis leidžiančiomis nukrypti nuostatomis būtų atsižvelgta į skirtingą valstybių narių ekonominės plėtros lygį. Jis nurodo, kad SA 57 straipsnis numato procedūrą, pagal kurią Bendrijos teisės aktai yra pritaikomi dėl stojimo ir pagal kurią naujosioms valstybėms narėms yra taikomi pačiame Stojimo akte nepritaikyti Bendrijos aktai. Daliniai pakeitimai, kurie viršija šį tikslą, negali būti grindžiami SA 57 straipsniu. Šia nuostata negalima remtis, įtvirtinant naujas nuo Bendrijos aktų leidžiančias nukrypti nuostatas.

18. Nuo Bendrijos aktų leidžiančios nukrypti nuostatos, kurios nebuvo įtrauktos į patį Stojimo aktą, gali būti grindžiamos tik SA 55 straipsniu. Tačiau ši nuostata taikytina tik tų Bendrijos aktų atžvilgiu, kurie buvo priimti nuo derybų dėl narystės pabaigos dienos, kuri vadinama „cut-off date" (2002 m. lapkričio 1 d.) iki Stojimo sutarties pasirašymo dienos (2003 m. balandžio 16 d.). Ribotą šios nuostatos pobūdį liudija ir tai, kad pagal ją reikalaujama sprendimus Taryboje priimti vienbalsiai. Todėl sunku suprasti, kaip SA 57 straipsniu, kuris yra susijęs tik su Bendrijos aktų „adaptacijomis", nėra apribotas per tam tikrą laikotarpį priimtų aktų ir kuriame numatytas sprendimų priėmimas kvalifikuota balsų dauguma, galėtų būti remiamasi suteikiant nuo Bendrijos aktų, priimtų po Stojimo sutarties pasirašymo dienos, leidžiančias nukrypti nuostatas.

19. Šį aiškinimą patvirtina ir tai, kad Protokolo dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo į Europos Sąjungą sąlygų ir tvarkos [8] nuostatoje, analogiškoje SA 55 straipsniui, tiesiogiai numatyta, kad Taryba gali suteikti nuo Bendrijos aktų, priimtų ne nuo derybų dėl narystės pabaigos iki pasirašymo dienos, o nuo derybų dėl narystės pabaigos iki stojimo dienos, leidžiančias nukrypti nuostatas. Tai rodo, kad 2003 m. Stojimo akte galimybė suteikti nuo Bendrijos aktų, priimtų nuo derybų dėl narystės pabaigos iki įstojimo dienos, leidžiančias nukrypti nuostatas nėra numatyta ir kad negalima remtis SA 57 straipsniu norint suteikti tokias nuostatas.

20. Pagal pagrindinį stojimo principą naujosios valstybės narės visiškai perima *acquis communautaire* ir taiko visą Bendrijos teisę, todėl leidžiančios nukrypti nuostatos turi būti aiškinamos siaurai. Šiuo klausimu Europos Parlamentas pažymi, kad SA 57 straipsnyje numatytos „adaptacijos" yra skirtos palengvinti Bendrijos teisės tai-

8 — 2005 m. balandžio 25 d. Aktas dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL 2005 L 157, p. 203).

kymą naujosiose valstybėse narėse, o „leidžiančios nukrypti nuostatos“ turi priešingą poveikį – pagal jas kai kurios Bendrijos teisės nuostatos laikinai netaikomos. Tai reiškia, kad viena iš SA 57 straipsnio, kaip sprendimų priėmimo pagrindo, taikymo sąlygų yra neįvykdyta.

21. Dėl Tarybos 2004 m. liepos 9 d. laiške nurodytos skubos Europos Parlamentas pažymi, kad Komisijai pateikus pasiūlymą Taryba neprašė Europos Parlamento taikyti pagreitintą procedūrą.

22. Įstojimo į bylą paaiškinimuose palaikydama Europos Parlamento ieškinį Komisija teigia, kad Stojimo aktas numato darnią nuostatų, pagal kurias atliekamos Bendrijos aktų techninės adaptacijos ir sprendžiami *acquis communautaire* plėtros nuo derybų dėl narystės pabaigos iki stojimo dienos klausimai, sistemą. SA 55 straipsnis reiškia tam tikrą derybų dėl narystės tąsą, nes pagal jį naujosioms valstybėms narėms leidžiama prašyti nuo aktų, priimtų nuo derybų dėl narystės pabaigos iki pasirašymo dienos, leidžiančių nukrypti nuostatų. Po pasirašymo dienos taikoma informavimo ir konsultavimo procedūra. Pagal šią procedūrą naujosios valstybės narės institucijose naudojasi stebėtojo statusu ir gali teikti prašymus dėl leidžiančių nukrypti nuostatų teisės aktų leidybos procedūros metu.

23. SA 57 straipsnio tikslai skiriasi nuo SA 55 straipsnio tikslų. Iš tiesų vien šių abiejų nuostatų buvimas rodo, kad viena negali būti pakeista kita. SA 57 straipsnis yra numatytas kaip teisinis pagrindas Bendrijos aktų adaptacijoms, kurios yra būtinos norint palengvinti stojimą. O leidžiančios nukrypti nuostatos šia prasme niekuomet nėra būtinos. Adaptacijų atveju yra akivaizdu, kad jos yra būtinos, o leidžiančios nukrypti nuostatos reikalauja politinio sprendimo. Tai taip pat paaiškina, kodėl SA 57 straipsnyje nurodoma, kad pakanka kvalifikuotos balsų daugumos, o SA 55 straipsnyje reikalaujama vieningo balsavimo.

24. Atsižvelgiant į skirtingas šių dviejų nuostatų formuluotes Stojimo akte, paskirtį ir vietą SA sistemoje bei skirtingas sprendimų priėmimo procedūras, akivaizdu, kad SA 57 straipsniu negali būti remiamasi, suteikiant nuo Bendrijos aktų leidžiančias nukrypti nuostatas. Netgi nagrinėjant jį atskirai, SA 57 straipsniu negali būti remiamasi šiuo tikslu, nes „leidžiančios nukrypti nuostatos“ negali būti laikomos paprasčiausiomis „adaptacijomis“. Pastarosios yra būtinos integracijai, o pirmosios tam tikra prasme dezintegruoja.

25. Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju nebuvo taikytinas nei SA 55, nei 57 straipsnis, todėl turėjo būti vadovaujamasi įprasta teisės

aktų leidybos procedūra pagal EB sutartį. Ji taip pat pažymi, kad tokiu atveju galima atsižvelgti į naujai stojančiųjų valstybių narių prašymus nustatyti leidžiančias nukrypti nuostatas arba kitaip priimti jas po stojimo ir suteikti joms atgalinį veikimą.

2. Taryba, palaikoma Estijos ir Lenkijos vyriausybių

26. Taryba teigia, kad SA 55 ir 57 straipsniai turėtų būti aiškinami ne pažodžiui, o atsižvelgiant į jų tikslus ir kontekstą – palengvinti naujųjų valstybių narių stojimą kartu užtikrinant visišką ir vienodą Bendrijos teisės taikymą nuo stojimo dienos.

27. SA 55 straipsnyje naujosioms valstybėms narėms leidžiama prašyti nuo Bendrijos aktų, priimtų nuo derybų dėl narystės pabaigos iki Stojimo akto pasirašymo dienos, laikinai leidžiančių nukrypti nuostatų. Taigi jame atspindėtas tarptautinės teisės principas, kad sutartys išlieka derybų objektu iki pat jų pasirašymo dienos. Tai taip pat paaiškina, kodėl SA 55 straipsnyje reikalaujama, kad leidžiančių nukrypti nuostatų būtų formaliai paprašyta ir kad sprendimai, pagal kuriuos šios nuostatos suteikiamos, būtų priimami vieningai. Pasirašius Stojimo aktą Bendrijos aktų pakeitimus labiau tinka priimti pagal Bendrijos teisės aktų leidybos procedūrą remiantis SA 57 straipsniu.

28. SA 57 straipsnis turi būti laikomas *lex specialis* atitinkamų EB sutarties nuostatų, kurios yra teisinis Bendrijos aktų pagal įprastą teisės aktų leidybos procedūrą priėmimo pagrindas, atžvilgiu. Jo tikslas – nustatyti lanksčią aktų, kurie nebuvo pritaikyti pačiame Stojimo akte, adaptacijos procedūrą [9]. Taryba pažymi, kad niekur nėra nurodyta, jog „adaptacija" SA 57 straipsnio prasme negali būti leidžianti nukrypti nuostata. Jeigu įvykdytos šioje nuostatoje išdėstytos sąlygos, ja gali būti remiamasi pritaikant Bendrijos aktus. Taryba nurodo, kad šiuo atveju Reglamentas Nr. 1223/2004 buvo priimtas tam, kad Reglamentas Nr. 1228/2003 būtų pritaikytas dėl Slovėnijos stojimo į Europos Sąjungą, ir dėl to, kad ši adaptacija nebuvo numatyta Stojimo akte. Reglamento Nr. 1223/2004 preambulėje nurodyta, kad, nesuteikus pereinamojo laikotarpio, iškiltų pavojus bandymams restruktūrizuoti energiją intensyviai naudojančias Slovėnijos pramonės šakas ir įvykdyti Bendrijos *acquis* reikalavimus, taikomus elektros energijos gamybai. Todėl reglamentas buvo tinkamai pagrįstas SA 57 straipsniu. Taryba priduria, kad jos aiškinimą patvirtina anks-

9 — 1997 m. spalio 2 d. Sprendimas *Europos Parlamentas prieš Tarybą*, C-259/95, Rink. p. I-5303, 27 punktas, toliau taip pat vadinamas sprendimu EHLASS.

tesnė teisės aktų leidybos praktika, nes panašios leidžiančios nukrypti nuostatos buvo priimtos, remiantis ankstesnių stojimo aktų nuostatomis, analogiškomis SA 57 straipsniui.

29. Toliau Taryba teigia, kad leidžiančios nukrypti nuostatos, kurios prašė Slovėnija, nebuvo galima suteikti pagal įprastą teisės aktų leidybos procedūrą. EB sutarties nuostatomis negalima remtis, siekiant reguliuoti stojančiųjų valstybių narių padėtį iki Stojimo sutarties ratifikavimo. Pagal informavimo ir konsultavimo procedūrą, taikomą po Stojimo sutarties pasirašymo, numatyta kitokia nei Bendrijos institucijoms taikoma sistema. Todėl Taryba mano, kad leidžiančios nukrypti nuostatos, kurios prašė Slovėnija, nebuvo įmanoma įtraukti į Reglamentą Nr. 1228/2003. Ji galėjo būti suteikta tik atskirai, remiantis atitinkamomis Stojimo akto nuostatomis.

30. Dėl to, kad 2005 m. Akte dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos sąjunga, pritaikomųjų pataisų šiuo metu yra įtvirtinta tiesioginė nuostata, leidžianti suteikti leidžiančias nukrypti nuostatas nuo derybų dėl narystės pabaigos iki stojimo dienos, Taryba pastebi, kad ši nuostata turi būti laikoma esamos situacijos paaiškinimu ir buvo įtraukta kaip garantija tam atvejui, jeigu Teisingumo Teismas nepritartų jos SA 57 straipsnio aiškinimui.

31. Dėl iš esmės tų pačių priežasčių, kurias pateikė Taryba, Estijos vyriausybė mano, kad SA 57 straipsnis buvo tinkamas teisinis pagrindas Reglamentu Nr. 1223/2004 suteikti Slovėnijai leidžiančią nukrypti nuostatą.

32. Lenkijos vyriausybė teigia, kad SA 57 straipsnis turėtų būti aiškinamas, atsižvelgiant į Stojimo akto tikslą palengvinti naujųjų valstybių narių stojimą bei į valstybių narių solidarumo ir lojalumo principus. Tai reiškia, kad turėtų būti galimybė suteikti nuo Bendrijos aktų, priimtų po Stojimo akto pasirašymo dienos, laikinai leidžiančias nukrypti nuostatas, jeigu toks aktas negali įsigalioti iš karto po stojimo arba jeigu toks jo įsigaliojimas sukeltų rimtų socialinių ir ekonominių pasekmių naujajai valstybei narei. Europos Parlamento palaikomas aiškinimas neleistų numatyti pereinamųjų laikotarpių Bendrijos aktams, priimtiems po pasirašymo dienos. Tai paneigtų stojančiųjų valstybių narių autonomiją ir prieštarautų tarptautinės teisės principui dėl valstybių lygybės. Lenkijos vyriausybė abejoja, ar būtinos leidžiančios nukrypti nuostatos gali būti suteikiamos remiantis EB 95 straipsniu, kuris pirmiausiai yra skirtas laisvo judėjimo kliūtims ir konkurencijos iškraipymams pašalinti [10].

10 — 2002 m. gruodžio 10 d. Sprendimas *British American Tobacco*, C-491/01, Rink. p. I-11453, 60 ir 61 punktai.

B — *Antrasis panaikinimo pagrindas: nepakankamas motyvavimas*

33. Antrasis Europos Parlamento pateiktas Reglamento Nr. 1223/2004 panaikinimo pagrindas yra tas, kad reglamento priėmimo motyvai yra nepakankami – ginčijamo reglamento konstatuojamosiose dalyse nėra pagrįsta, kodėl teisiniu pagrindu nurodomas SA 57 straipsnis, o ne nuostatos, kuriomis pasiūlyme priimti reglamentą rėmėsi Komisija. Tarybos generalinio sekretoriaus laiške Europos Parlamento pirmininkui pateikti paaiškinimai dėl to, kodėl nuspręsta remtis SA 57 straipsniu, negali būti laikomi motyvavimu EB 253 straipsnio prasme. Kad ir kaip būtų, Taryba neprašė Europos Parlamento priimant ginčijamą reglamentą taikyti pagreitintą procedūrą.

34. Taryba, palaikoma Estijos vyriausybės, atsikerta, jog pakanka, kad akto teisinis pagrindas būtų aiškiai atspindėtas šio akto turinyje, nenurodant išsamių tokio pasirinkimo motyvų. Tai, kad Taryba taiko ne tą teisinį pagrindą, kurį siūlo Komisija, neturi būti atskirai paaiškinta. Bet kokiu atveju ginčijamo reglamento preambulėje aiškiai išdėstyti motyvai dėl pereinamojo laikotarpio taikyti Reglamentą Nr. 1228/2003 suteikimo Slovėnijai.

C — *Sprendimo dėl panaikinimo padarinių laiko atžvilgiu ribojimas*

35. Atsižvelgiant į būtinybę išvengti, kad Slovėnijos elektros energijos sektoriaus ekonominės veiklos dalyviai, investuotojai ir darbuotojai neatsidurtų teisinio saugumo stokojančioje situacijoje, Taryba, palaikoma Estijos vyriausybės, pagal EB 231 straipsnio antrą dalį prašo, kad tuo atveju, jeigu Europos Parlamento ieškinys būtų pripažintas pagrįstu, Teisingumo Teismas nurodytų, kad Reglamento Nr. 1223/2004 padariniai lieka galioti iki naujo jį pakeičiančio reglamento priėmimo.

36. Komisija taip pat pritaria Tarybos prašymui ir nurodo, kad, jeigu ginčijamas reglamentas būtų paprasčiausiai panaikintas, Slovėnija pažeistų Bendrijos teisę, nebūdama dėl to atsakinga.

37. Europos Parlamentas pastebi, kad jo ieškinyje nėra keliamas klausimas, ar Slovėnijai suteikta leidžianti nukrypti nuostata yra pagrįsta. Šiame ieškinyje apsiribojama tuo, kad abejojama ginčijamo reglamento teisiniu pagrindu. Todėl jis nemano, kad turėtų pateikti poziciją dėl Tarybos prašymo.

VI — Vertinimas

A — *Pirmasis prieštaravimas dėl neteisėtumo: SA 57 straipsnis kaip Reglamento Nr. 1223/2004 teisinis pagrindas*

38. Europos Parlamentas ir Taryba nurodė, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką teisinio pagrindo Bendrijos priemonei parinkimą turi nulemti objektyvūs veiksniai, kurie gali būti peržiūrėti teisme ir kurie konkrečiai apima priemonės tikslą ir turinį [11].

39. Nagrinėjamoje byloje pagrindinis klausimas yra tas, ar SA 57 straipsniu gali būti remiamasi norint suteikti leidžiančią nukrypti nuostatą, kokia numatyta Reglamente Nr. 1223/2004. Tam reikės išnagrinėti, kokia yra SA 57 straipsnio materiali taikymo sritis ir taikymo sritis laiko atžvilgiu.

40. SA 57 straipsnis yra vienas iš sistemos, nustatytos Stojimo akto II antraštinės dalies penktoje dalyje, pagal kurią yra apibrėžiamos Bendrijos aktų taikymo naujosiose valstybėse narėse sąlygos, elementų. Pagrindinė taisyklė yra ta, kad direktyvos ir sprendimai, kaip apibrėžta EB 249 straipsnyje, taikomi naujosioms valstybėms narėms nuo stojimo dienos ir kad iki šios dienos turėjo būti priimtos reikalingos įgyvendinančios priemonės, išskyrus atvejus, kai Stojimo akte arba jo prieduose nurodytos kitos datos (SA 53 ir 54 straipsniai).

41. *Acquis communautaire* nenustoja vystytis pasibaigus derybų dėl narystės bei patvirtinus Stojimo akto tekstą, todėl akivaizdu, kad yra būtina numatyti galimybę suteikti nuo šių aktų laikinai leidžiančias nukrypti nuostatas. Tokią galimybę numato SA 55 straipsnis. Tačiau šis straipsnis yra skirtas tik tiems Bendrijos aktams, kurie buvo priimti iki Stojimo sutarties pasirašymo dienos. Naujoji valstybė narė formaliai turi paprašyti pagal šį straipsnį leidžiančių nukrypti nuostatų, kurias, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai suteikia Taryba.

42. SA 57 straipsnyje numatytas pagrindas dėl stojimo pritaikyti Bendrijos aktus, jeigu reikalingos adaptacijos nebuvo numatytos Stojimo akte arba jo prieduose. Skirtingai nei SA 55 straipsnis, ši nuostata nėra ribojama laiko atžvilgiu: pagal šią nuostatą gali būti pritaikyti visi iki stojimo priimti aktai. Adaptacijas priima Taryba, remdamasi

11 — Žr., *inter alia*, 1991 m. birželio 11 d. Sprendimą *Komisija prieš Tarybą*, C-300/89, Rink. p. I-2867, 10 punktas; 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Komisija prieš Tarybą*, C-281/01, Rink. p. I-2257, 33 punktas ir 2006 m. sausio 10 d. Sprendimą *Komisija prieš Europos Parlamentą ir Tarybą*, C-178/03, (Rink. p. I-107), 41 punktas.

Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma arba pati Komisija, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių institucijų priėmė aktus, kuriuos reikia pritaikyti. Todėl šios institucijos parengia „reikiamus tekstus“ (SA 57 straipsnio 2 dalis).

43. Nagrinėjant SA 57 straipsnį kartu su SA 55 straipsniu, akivaizdu, kad iki oficialaus naujųjų valstybių narių stojimo į Europos Sąjungą abi nuostatos siekia skirtingų tikslų. Tai yra akivaizdu iš vartojamos terminijos ir iš priemonių priėmimo pagal kiekvieną iš nuostatų procedūrinių skirtumų.

44. Terminijos skirtumai labiausiai akivaizdūs iš „laikinai leidžiančių nukrypti nuostatų“ pagal SA 55 straipsnį ir „adaptacijų“ (reikalingų dėl stojimo) pagal SA 57 straipsnį sąvokų. Europos Parlamentas ir Komisija nurodė, kad pagrindinis šių sąvokų skirtumas yra tas, kad pagal „leidžiančias nukrypti nuostatas“ tam tikra *acquis communautaire* dalis valstybėje narėje yra laikinai netaikoma, siekiant suteikti šiai valstybei atitinkamą laikotarpį imtis būtinų veiksmų, kurie leistų jai visiškai įvykdyti jos įsipareigojimus Bendrijoje, o „adaptacijos“ turi priešingą poveikį – leisti taikyti *acquis* nuo stojimo dienos. Kitaip tariant, pirmosios atideda tam tikro Bendrijos akto taikymą naujojoje valstybėje narėje, o pastarosios yra reikalingos tam, kad Bendrijos aktas nedelsiant galėtų būti taikomas nuo stojimo dienos.

45. Sprendime *EHLASS* [12] Teisingumo Teismas turėjo progos pareikšti nuomonę dėl 1994 m. Stojimo akto [13] nuostatos, analogiškos SA 57 straipsniui, taikymo srities. Kalbėdamas apie šio Stojimo akto 169 straipsnį, identišką SA 57 straipsniui, Teisingumo Teismas konstatavo, kad „vienintelis adaptacijų pagal 169 straipsnį tikslas – išplėsti Bendrijos priemonių, kurios nebuvo pritaikytos pačiame Stojimo akte, taikymą naujosioms valstybėms narėms. Todėl remiantis šio Akto 169 straipsniu negali būti atlikti jokie kiti pakeitimai“ [14]. Tame pačiame sprendime jis pakartojo, kad „169 straipsniu gali būti remiamasi tik priimant adaptacijas, skirtas tam, kad atitinkamos priemonės būtų taikomos naujosiose valstybėse narėse, bet ne kitus pakeitimus“ [15].

46. Iš to išplaukia, kad sąvokos „adaptacijos“, kuri iš pirmo žvilgsnio atrodo platesnė, pagal

12 — Minėtas 9 išnašoje.

13 — Aktas dėl Norvegijos Karalystės, Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų, OL C 241, 1994, p. 8.

14 — Sprendimo, minėto 9 išnašoje, 14 punktas.

15 — Sprendimo 19 punktas.

SA 57 straipsnį negalima aiškinti kaip apimančios materialius Bendrijos aktų pakeitimus arba priemones, leidžiančias nukrypti nuo šių aktų. Todėl ji apima tik neišvengiamas Bendrijos priemonės adaptacijas, kurias skatina ne politinės galimybės, o techninė būtinybė. Tai, kad sąvoka „adaptacija" nebuvo apibrėžta Stojimo akte ir kad jame nėra nurodyta, jog adaptacijos neapima leidžiančių nukrypti nuostatų, kaip nurodo Taryba ir Lenkijos vyriausybė, neturi reikšmės, nes šį dviejų sąvokų skirtumą galima aiškiai išvesti iš SA 55 ir 57 straipsnių funkcijų.

47. Procedūros, pagal kurias, remiantis kiekviena iš nuostatų, priimamos priemonės, parodo šį skirtumą. Laikinos leidžiančios nukrypti nuostatos suteikimas prilygsta leidimui tam tikrą laikotarpį nevykdyti tam tikrų Bendrijos teisės įpareigojimų, ir tai visų pirma atitinka konkrečios stojančiosios valstybės narės interesus, todėl tokią nuostatą suteikiantis sprendimas yra politinis. Tai paaiškina, kodėl SA 55 straipsnyje numatytas vieningas sprendimų priėmimas ir kodėl sprendimas yra priimamas atitinkamos naujosios valstybės narės prašymu. Bendrijos aktų pritaikymas, kad jie galėtų būti visiškai taikomi naujosiose valstybėse narėse stojimo dieną, priešingai, tiesiogiai išplaukia iš principo, kad naujosios valstybės narės priima ir visiškai taiko *acquis communautaire* nuo stojimo. Iš esmės tokios adaptacijos nėra politinio pobūdžio, todėl, nepriklausomai nuo naujosios valstybės narės prašymo, jas gali priimti Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma arba pati Komisija savo priimtų teisės aktų atžvilgiu.

48. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad, jeigu laikinas leidžiančias nukrypti nuostatas būtų galima priimti, remiantis SA 57 straipsniu, SA 55 straipsnis neturėtų savarankiško tikslo, nes pirmoji nuostata taip pat yra taikoma aktams, priimtiems po derybų dėl narystės pabaigos. Tai netgi galėtų reikšti, kad, jeigu leidžianti nukrypti nuostata negali būti suteikta pagal SA 55 straipsnį dėl to, kad Taryboje nėra vieningai sutariama, praėjus kažkuriam laikui po Stojimo sutarties pasirašymo dienos, vis dar būtų įmanoma ją suteikti Tarybai priėmus sprendimą kvalifikuota balsų dauguma. Tai reiškia, kad būtų apeinamos Stojimo akte nustatytos procedūrinės garantijos, pagal kurias priimamos leidžiančios nukrypti nuostatos, todėl akivaizdu, kad tai nebuvo stojimo dokumentus priėmusių šalių ketinimas.

49. Ginčijamas reglamentas buvo priimtas po stojimo dienos (2004 m. gegužės 1 d.), todėl taip pat iškyla klausimas dėl 57 straipsnio taikymo laiko atžvilgiu. Kitaip tariant, ar

ši nuostata gali būti teisinis pagrindas priimti Bendrijos aktų, priimtų iki stojimo, adaptacijas po stojimo dienos?

50. Šį klausimą Teisingumo Teismas taip pat nagrinėjo sprendime *EHLASS*. Dėl 1994 m. Stojimo akto 169 straipsnio, kuris, kaip nurodyta pirmiau, yra identiškas SA 57 straipsniui, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „pagal Stojimo sutarties 2 straipsnio 3 dalį Bendrijos institucijos „gali" iki stojimo priimti tam tikras priemones, nurodytas, *inter alia*, Stojimo akto 169 straipsnyje. Taigi 2 straipsnio 3 dalyje nėra nustatomi apribojimai remtis 169 straipsniu įsigaliojus Stojimo sutarčiai, jame paprasčiausiai leidžiama juo naudotis iki šios dienos" [16].

51. Teisingumo Teismas atmetė Europos Parlamento prieštaravimus, kad dėl tokio aiškinimo 169 straipsniu galėtų būti remiamasi neribotai ir kad pagal šią nuostatą buvo numatytas adaptacijų įsigaliojimas nuo stojimo dienos, o tai reiškia, jog vėliau priimtiems teisės aktams būtų suteiktas atgalinis veikimas. Dėl pirmojo prieštaravimo Teisingumo Teismas atsakė, kad ginčijamas aktas buvo priimtas per „protingą laikotarpį" po Stojimo sutarties įsigaliojimo. Dėl antrojo jis pripažino, kad ginčijamas aktas turėjo įsigalioti nuo stojimo dienos, ir nurodė, kad nėra ginčijama, jog buvo pažeistas teisinis saugumas arba teisėtų lūkesčių apsauga.

52. Manęs iki galo neįtikino tai, kad Teisingumo Teismas atmetė Europos Parlamento argumentus šiuo klausimu, tačiau manau, kad vien ta aplinkybė, jog yra pripažįstama adaptacijų, priimtų pagal SA 57 straipsnį, atgalinio veikimo galimybė, pati savaime patvirtina išvadą, kad būtinai turi būti ribojama tokių adaptacijų apimtis ir kad tokios adaptacijos jokiu būdu negali iš esmės pakeisti arba laikinai sustabdyti iš Bendrijos akto išplaukiančių įpareigojimų.

53. Atsižvelgiant į tai, kad Slovėnijai suteikta leidžianti nukrypti nuostata negali būti pagrįsta nei SA 55 straipsniu, nes nepatenka į šio straipsnio taikymo sritį *ratione temporis*, nei SA 57 straipsniu, nes nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį *ratione materiae*, akivaizdu, jog nesant jokios kitos tiesioginės nuostatos, skirtos šiai konkrečiai situacijai, ginčijamas reglamentas turėjo būti pagrįstas nuostata, kuri buvo teisinis pagrindas priimti Reglamentą Nr. 1228/2003, t. y. EB 95 straipsniu. Todėl Komisija pažymėjo, kad pasirašius Stojimo sutartį šios išvados 5 punkte nurodyta informavimo ir konsultavimo procedūra numatė reikiamą sistemą, pagal kurią nagrinėjami stojančiųjų valstybių prašymai atsižvelgti į jų interesus rengiant

16 — Sprendimo, minėto 9 išnašoje, 18 punktas.

naujus Bendrijos teisės aktus. Šiame kontekste galima pridurti, kad, atsižvelgiant į specialius Slovėnijos interesus, dėl kurių ši valstybė pateikė prašymą suteikti leidžiančią nukrypti nuostatą, papildomas teisinis pagrindas galėjo būti nurodomas EB 15 straipsnis. Šiame straipsnyje yra leidžiama laikinai nukrypti nuo Bendrijos aktų, siekiant atsižvelgti į skirtingą valstybių narių ekonominės plėtros lygį.

54. Taryba tvirtina, kad ginčijamą reglamentą priimti pagal bendro sprendimo priėmimo procedūrą, numatytą atitinkamose EB sutarties nuostatose, būtų pernelyg sudėtinga. Pagal šią procedūrą Reglamento Nr. 1228/2003 pakeitimai būtų buvę priimti daug vėliau ir dėl to Slovėnijos elektros energijos sektoriuje ilgą laikotarpį vyrautų teisinis netikrumas, be to, Slovėnija būtų priversta laikinai pažeisti įsipareigojimus pagal Bendrijos teisę. Vis dėlto įprastos teisės aktų leidybos procedūros taikymo trūkumai negali pateisinti to, kad reikiamas teisinis pagrindas sukuriamas plačiau aiškinant SA 57 straipsnį.

55. Nebuvimas nuostatos, numatančios aiškią galimybę suteikti nuo Bendrijos aktų, priimtų iki naujųjų valstybių narių įstojimo, laikinai leidžiančias nukrypti nuostatas, jeigu tokia nuostata akivaizdžiai buvo reikalinga, yra reguliavimo spraga Stojimo akto pereinamojo laikotarpio susitarimuose, ir ji gali būti panaikinta tik remiantis esamais Bendrijos institucijų teisės aktų leidybos įgaliojimais. Tai, kad ši reguliavimo spraga yra, išryškina 2005 m. balandžio 25 d. Aktas dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos sąjunga, pritaikomųjų pataisų [17]. Skirtingai nei 2003 m. Stojimo akte, 2005 m. Stojimo akte yra numatyta aiški nuostata, pagal kurią leidžiama suteikti nuo Bendrijos aktų, priimtų nuo derybų dėl narystės pabaigos iki stojimo dienos, laikinai leidžiančias nukrypti nuostatas [18]. Mano supratimu, ši paskutiniojo stojimo akto adaptacija tik pabrėžia tai, kad SA 57 straipsniu negali būti remiamasi suteikiant laikinas leidžiančias nukrypti nuostatas. Šiuo atžvilgiu svarbu ir tai, kad, norint leisti priimti leidžiančias nukrypti nuostatas, buvo adaptuota ne nuostatos, analogiškos SA 57 straipsniui, taikymo sritis *ratione materiae*, o išplėsta nuostatos, analogiškos

17 — Minėtas 8 išnašoje.

18 — Stojimo akto (2005 m.) 55 straipsnyje nustatyta: „Tinkamai pagrįstu prašymu, kurį Bulgarija arba Rumunija pateikia Komisijai ne vėliau kaip stojimo dieną, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, arba Komisija, jos priimtų aktų atžvilgiu, gali imtis priemonių, nustatančių laikinas leidžiančias nukrypti nuo institucijų aktų, *priimtų nuo 2004 m. spalio 1 d. iki stojimo dienos*, nuostatas. Šios priemonės priimamos laikantis balsavimo taisyklių, reglamentuojančių akto, dėl kurio prašoma laikinų leidžiančių nukrypti nuostatų, priėmimą. Jei šios leidžiančios nukrypti nuostatos priimtos po stojimo, jas galima taikyti nuo stojimo dienos." (Kitu šriftu išskirta mano).

SA 55 straipsniui, taikymo sritis *ratione temporis*. Atsižvelgiant į tai, Tarybos siūlomas šios adaptacijos 2005m. Stojimo akte aiškinimas 2003 m. Stojimo akto atžvilgiu, kad tiesioginis teisinis pagrindas 2005 m. Stojimo akte buvo įtvirtintas dėl to, kad nebuvo garantijų, jog Teisingumo Teismas SA 57 straipsnį išaiškins taip, kaip siūlė Taryba, kelia abejonių.

56. Taip pat reikia atmesti Tarybos argumentą, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas negali priimti teisės aktų, skirtų stojančiosioms valstybėms narėms, kurios dar nėra pilnavertės Sąjungos valstybės narės. Iš tikrųjų, Stojimo sutarties 2 straipsnio 3 dalyje nustatytas pats principas, pagal kurį Stojimo akto nuostatos suteikia teisės aktų leidybos įgaliojimus [19]. Jeigu Stojimo akte nėra suteikta konkrečių įgaliojimų, Bendrijos teisės aktų leidėjui nėra savaime draudžiama iki stojimo pagal EB sutartį priimtuose teisės aktuose reglamentuoti teisinius santykius iki naujųjų valstybių narių stojimo. Tai, kad tuo metu stojančiosios valstybės nedalyvauja teisės aktų leidyboje, neturi poveikio Bendrijos teisės aktų leidėjo kompetencijai priimti tokius Bendrijos aktus. Be to, galima daryti prielaidą, kad, jeigu iki stojimo priimdamas aktą Bendrijos teisės aktų leidėjas atsižvelgia į situaciją stojančiojoje valstybėje narėje, jis remiasi informacija, kurią gavo iš šių valstybių pagal informavimo ir konsultavimo procedūrą. Bet kuri tokia nuostata būtų skirta palengvinti atitinkamos valstybės narės stojimą ir gali būti vertinama kaip lojalaus Bendrijos institucijų ir stojančiųjų valstybių bendradarbiavimo iki stojimo išraiška. Vienintelis teisinis reikalavimas tokioms nuostatoms – kad jų įsigaliojimas būtų siejamas su faktiniu atitinkamos valstybės stojimu.

57. Atsižvelgiant į tai, kad SA 57 straipsnis negali būti ginčijamo reglamento teisinis pagrindas, nes jo taikymo sritis yra apribota *ratione materiae* priimant Bendrijos aktus, Tarybos tvirtinimas, jog SA 57 straipsnis turi būti pripažįstamas *lex specialis* EB sutarties nuostatų atžvilgiu, nebėra aktualus ir neturi būti toliau nagrinėjamas.

58. Galiausiai, Taryba ir Lenkijos vyriausybė pastebi, kad iki šiol buvusioje teisės aktų leidybos praktikoje yra įvairių pavyzdžių, kai laikinos leidžiančios nukrypti nuostatos buvo

19 — Šiame straipsnyje nustatyta: „Nepaisant 2 dalies (įsigaliojimas 2004 m. gegužės 1 d.), Sąjungos institucijos prieš stojimą gali priimti Stojimo akto <...> 55 ir 57 straipsniuose <...> nurodytas priemones. Šios priemonės įsigalioja tik tuo atveju, jei įsigalioja ši Sutartis, ir tik nuo jos įsigaliojimo dienos".

pagrįstos ankstesnių stojimo aktų nuostatomis, analogiškomis SA 57 straipsniui [20]. Neabejotina, kad aplinkybė, jog šia nuostata tuo tikslu buvo remiamasi praeityje, pati savaime dar nereiškia, kad ši praktika buvo teisėta. Atitinkamų Bendrijos aktų teisėtumas nebuvo ginčijamas Teisingumo Teisme, todėl ši teisės aktų leidybos praktika dar nebuvo nagrinėjama Teisingumo Teisme ir todėl nėra ją patvirtinančios Teismo praktikos. Kad ir kaip būtų, 1997 m. spalio 2 d. Teisingumo Teismui priėmus nedviprasmišką sprendimą *EHLASS*, pagal kurį tokiomis nuostatomis, kaip SA 57 straipsnis, nebegali būti remiamasi priimant Bendrijos aktų pakeitimus [21], turėtų būti visiškai akivaizdu, kad tokia praktika, kai pagal šią nuostatą suteikiamos leidžiančios nukrypti nuostatos, yra teisiškai rizikinga.

59. Todėl darau išvadą, kad SA 57 straipsnis nėra tinkamas pagrindas Reglamentui Nr. 1223/2004 priimti, todėl šis reglamentas buvo priimtas pažeidžiant esminį procedūrinį reikalavimą, apibrėžtą EB 230 straipsnyje, todėl jis turi būti panaikintas.

20 — Žr., pvz., 1994 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvą 94/72/EB, iš dalies keičiančią Direktyvą 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų, OL L 337, p. 86.

21 — Sprendimo, minėto 9 išnašoje, 14 punktas.

B — *Antrasis prieštaravimas dėl neteisėtumo: nepakankamas motyvavimas*

60. Manau, kad pirmasis prieštaravimas dėl neteisėtumo yra pagrįstas, todėl nėra būtina nagrinėti antrojo Europos Parlamento pateikto prieštaravimo.

C — *Reglamento Nr. 1223/2004 padarinių galiojimas*

61. Taryba pateikė prašymą, kad tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų panaikinti ginčijamą reglamentą, jo padariniai liktų galioti, kaip numatyta EB 231 straipsnio antroje dalyje. Europos Parlamentas pažymi, kad jo ieškinyje klausimas keliamas tik dėl ginčijamo reglamento teisinio pagrindo, o ne turinio.

62. Ieškovas neginčija Reglamento Nr. 1223/2004 esmės, be to, kaip pažymi Taryba, Estijos ir Lenkijos vyriausybės bei Komisija, paprasčiausiai panaikinus ginčijamą reglamentą Slovėnijos elektros energijos sektoriuje įsivyrautų nesaugumas. Šių priežasčių pakanka palaikyti Tarybos prašymą palikti galioti Reglamento Nr. 1223/2004 padarinius.

VII — Išvada

63. Remdamasis pirmiau išdėstytais pastebėjimais, Teisingumo Teismui siūlyčiau:

— panaikinti 2004 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1223/2004, iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, dėl tam tikrų nuostatų taikymo Slovėnijai datos,

— palikti galioti panaikintojo reglamento padarinius,

— priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas,

— nurodyti Estijos Respublikai, Lenkijos Respublikai ir Komisijai padengti savo išlaidas.